

Madde Bağımlılarında Suç

Nihat ALPAY, Nesrin KARAMUSTAFAOĞLU, Reşit KÜKÜRT

ÖZET

Bu çalışmanın amacı Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi Alkol ve Madde Bağımlıları Araştırma ve Tedavi Merkezi'ne (AMATEM) yatırılarak tedavi edilen madde bağımlısı 2180 olgudaki suç oranlarını araştırmak ve genel popülasyondaki suç oranı ile kıyaslanmaktadır.

Anahtar kelimeler: Madde, bağımlılık, suç

Düşünen Adam; 1995, 8 (2): 16-17

SUMMARY

The aim of this study was to investigate the criminal rates of 2180 in patients who were drug addicts in Bakırköy Neuropsychiatric Hospital Alcohol and Drug Addiction Center (AMATEM) and to compare with criminal rates of population.

Key words: Drug, addiction, crime

GİRİŞ

Psikoaktif maddeler çok eski çağlardan beri hemen hemen her kültürde keyif verici, yatıştırıcı, uyuşturucu ve ilaç olarak kullanıma gelmiştir. Tarih boyunca dinlerin, toplumların ve kişilerin psikoaktif maddelere karşı tutumları çok değişik olmuştur.

Bazı toplumlar psikoaktif maddeleri çok benimsemiş hatti dini törenlerinin vazgeçilmez bir maddesi olmuş iken, bazı toplumlar ve dinler psikoaktif maddelerin kullanımını tamamen yasaklamıştır.

Suç: İçinde yaşanılan toplumun normlarının dışına çıkan ve topluma zarar verdiği ya da tehlikeli olduğu kanun koyucular tarafından kabul edilen ve belirtilen eylemlere suç denilmektedir.

AMAÇ

Toplumdaki suç prevalansı ile madde bağımlılarındaki suç oranlarını karşılaştırmak ve madde kullanımının suça ön eğilim verip vermediğini araştırmayı amaçladık.

YÖNTEM

Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi Alkol ve Madde Bağımlıları Araştırma Merkezi'ne (AMATEM) 15 Mart 1991 ile 15 Mart 1995 tarihleri arasında başvuran DSM-III-R tanı kriterlerine göre madde bağımlılığı tanısı konularak yatırılan 2180 madde bağımlısı çalışmaya alındı.

Çalışmaya alınan olguların işledikleri suçlar:

1. Uyuşturucu madde bulundurmak veya kullanmak

2. Yaralama
3. Cinayet
4. Kaçakçılık
5. Hırsızlık
6. Gasp
7. Diğer
8. Yukarıdakilerden en az ikisi olarak gruplandırıldı.

BULGULAR

Araştırmaya alınan 2180 olgunun 1678'inin (% 77) suç nedeniyle hapse girdiği ya da ceza aldığı bulundu.

- 1120 olgunun (% 51) uyuşturucu madde bulundurmak ve kullanmak,
- 121 olgunun (% 5.5) yaralamak,
- 6 olgunun (% 0.2) cinayet,
- 60 olgunun (% 2.8) hırsızlık,
- 10 olgunun (% 0.4) gasp,
- 287 olgunun (% 14) diğer,
- 74 olgunun (% 3.5) yukarıdakilerden en az ikisi olarak bulunmuştur.

Diğer olarak değerlendirdiğimiz grupta madde taşımacılığı, madde satıcılığı, muhabbet tellallığı, dolandırıcılık gibi suçları kapsamakta olup madde bağımlılarının maddeyi bulmak için yaptığı suçlardan biridir.

SONUÇ

Psikoaktif madde kullanımı ile suç davranışı arasında yakın bir ilişki öteden beri bilinmektedir. Kanun, tıbbi zorunluluklar dışında uyuşturucu ve bağımlılık yapıcı kullanılmaması suç haline getirmiştir. Bu nedenle uyuşturucu maddelerin kullanılması, imal edilmesi, sağlanması ve satılmasının suç sayılması nedeniyle dünyanın her yerinde uyuşturucu maddeler etrafında suçluluk hali oluşmaktadır.

Bunun dışında bu maddelerin etkileri dolayısıyla kişiler doğrudan ya da dolaylı olarak yeni bir takım suç işlemeye yönelmektedir. Bağımlı olan kişi ken-

disinin toplum tarafından suçlu ve ahlaksız biri olarak sayılmak suretiyle dışlandığını da bilmektedir.

Madde kullanımı nedeniyle iş performansında giderek düşen ve ekonomik kriz içine giren kişi ihtiyacı olan maddeyi temin edebilmek için hırsızlık, uyuşturucu madde satıcılığı ya da kuryeliği veya fuhuş gibi suçları işlemeye hazır hale gelmektedir. Ayrıca bazı profesyonel suçların (katil, hırsızlık vb.) ihtiyaç duyduğu aşırı cesaretin sağlanmasında psikoaktif maddeler suç ile ilginin bir halkasını oluşturmaktadır.

Tüm bunların yanısıra trafik kazalarına sebebiyet verme ve psikoaktif madde kullanımı nedeniyle oluşan düşünce ve davranış bozuklukları sonucu işlenen suçlar (kavga, yaralama, cinayet vb.) uyuşturucu madde ve suç arasındaki primer ve sekonder bağların son derece güçlü olduğunun göstergeleridir.

Ayrıca ABD'de opioid kullananların % 30-50'sinin DSM-III-R tanı kriterlerine göre antisosyal kişilik tanısı konan kişiler olduğu antisosyal kişilerde de suç potansiyelinin diğer kişilere göre daha yüksek olduğu bulunmuştur.

İstanbul'da yapılan suç prevalansı incelenmesinde 100.000 kişiye 186.73 iken madde kullanımı nedeniyle kliniğimize yatan 2180 hastanın 1878'inin suç işlemiş olması madde kullanımı ile suç arasındaki korelasyonu göstermektedir.

KAYNAKLAR

1. Clayton R: Extend and Consequences of drug abuse, in drug abuse and Drug Abuse Research. National Institute on Drug Abuse, Department of Health on Human Services. Rock Ville, Maryland, 1984.
2. DSM-III-R. American Psychiatric Sasociation Washington DC, 1987.
3. Dönmezer S: Kriminoloji. 5. Baskı, 1985.
4. Fishurne PM, Abelson HI, Cisin I: National survey on drug on drug abuse main finding: 1979 DHHS publication. No:ADM 80-976, Washington DC, US Government Printing Office, 1980.
5. Nurco DN: Drug addiction and crime, acmoplicated issue. Br J Addiction 82, p.7-9, 1987.
6. Dudular T: Psikoaktif madde kullanan hastalarda temel esaslar ve suç, 1991.